

Лъэхъаным диштэу

Адыгэякъэм щашыгъэ еджаплэу N 27-м икъызыгъэхын Адыгэ Республикаем и Лышъхъэу Къумпыл Мурат хэлэжьагъ.

Кілэеджэкло 990-мэ ательы-
тэгъэ учреждениер аужыре
шапхъэхэм адиштэу гъэпсыгъэ.
Гъесэнгъэм иорганизациехэу
«УФ-м ишъолтырхэм архтхэм
чыплаакъэхэр къащызыгъэхыгъэ-
нымкъэ լэпыгъу афхъуугъэнэ»
зыфиорэ федеральне програм-
мэй 2016 — 2025-рэ ильэсхэм
ательытагъэм игъэцкэн къыды-
хэлтытагъэу еджаплэр ашыгъ.

Мэфэкл юфтхъабзэм хэлэжьагъ-
гъэх Адыгэ Республиком и
Къэралыгъо Совет – Хасэм и
Тхаматэу Владимир Нарожнэр,
сенаторхэу Хъопсэрыкъо Мура-
трэ Олег Селезневымрэ, УФ-м

и Къэралыгъо Думэ идепутатэу
Хъасанкъо Мурат, федеральнэ
инспектор шхъваиэу Сергей
Дрокинир, Урысыем гъесэнгъэмкъэ и Министерствэ
программэхэм ыкъи зэнэкъокъухэм
язэхэцэнкъэ и Гъэлорышланлэ и
Департамент ишащэу Борис
Лосиковыр, гъесэнгъэмрэ
шлэнгъэмрэ яюфыгъохэм
алъыплэгъэхэм фэгъэзэгъэ
федеральнэ къулыкъум ишащэ
иупчэжъэгъо Артем Ботовыр,
Тэххутгъыкъое район админи-
стриацием ишащэу Шхъэлэхъо
Азмэт, АР-м иминистрэхэм я
Кабинет хэтхэр, Адыгэим и

Парламент идепутатхэр, нэмыйкъ-
хэри.

Іухъаплэр зэтегъэпсыхъагъ

Еджаплэм икъызыгъэхын рамы-

гъажээ аш иуухьаплэм Къумпыл
Мурат къыгълыхъагъ. Республиком и
Лышъхъэ пшъэдэ-
кыжъэу ыхъырэмкъэ гъунэпкъэ
гъенэфагъэ зиэ обществэу
«Дортранссервис» зыфиорэм
ишащэу Хъэбэхъу Аскэр гуущи-

гъу фэхъугъ. Гъогур шэпхъэ-
шлухэм адиштэу зэрэшыгъэр
Къумпыл Мурат игуущиэ къы-
шыхигъэшыгъ.

(Икъеух я 2 — 3-рэ
нэклубгъохэм арт.

Зиэкологие анахъ къабзэхэм Адыгэир ахалъытагъ

Урысыем и Роспотребнадзор шъолтырхэм якъэбзэнгъэ
изытет иуплэкъунхэу ильэс къэс зэхищэхэрэм якъэуххэр
зэфирихыссыжыгъэх.

Шъолтырхэр зэнэкъокъугъэх зашъо-
хэрэ псым изытеткъэ, чыгум ыкъи жым
якъэбзагъэкъэ, сабьеу къэхъухэрэм ыкъи
цыфреу дунаим ехъижъхэрэм япчагъэкъэ,
нэмыйкъхэмкъи.

Уплэкъунхэм къызэрэгъэлэгъуагъэм-
къэ, зиэкологие анахъ къэбзэ шъолтырхэм
Адыгэир ахалъытагъ. Адыгэ Республиker Пшызэ шъолтыр, Къырым, Ставропольем ыкъи Къэбэртэе-Бэлькъа-
рым афэдэу зиэкологие изытет анахъ
дэгъухэм ашыщ, цыфрым ипсауныгъэ
егоонэу ячыопс хэлъыр бэп.

Аш нэмыйкъэу, тиреспублике зашъохэрэ
псым изытет санитарнэ шапхъэхэм

адиштэу икъыгъэ ильэсым ашыгъэ улъя-
къунхэмни къагъэлэгъуагъ. Тичыгу
изытет къоджэ псэуплэхэмни, къалэхэмни
ашаулъялкугъ ыкъи икъэбзагъэкъэ анахъ
дэгъухэм ахалъытагъ.

Аш даклоу республиком юф зыдишлэн
фэе лъэнэкъохэр къыфагъэнэфагъэх.
Роспотребнадзорын зэрэшхагъэунэ-
фыкъыгъэмкъэ, икъыгъэ ильэсым ауплэ-
клюгъэ объектхэм япроцент 50-м макъэр
къызэрэшыгъэрэ шапхъэхэм ашлокъы.
Джащ фэдэу паротитыр (лупс къэзышы-
рэ железар етэнэр) къызэузыгъэхэм
япчагъэ шапхъэхэм ашхъадэкъыгъ
(нэгъырэ 37-рэ).

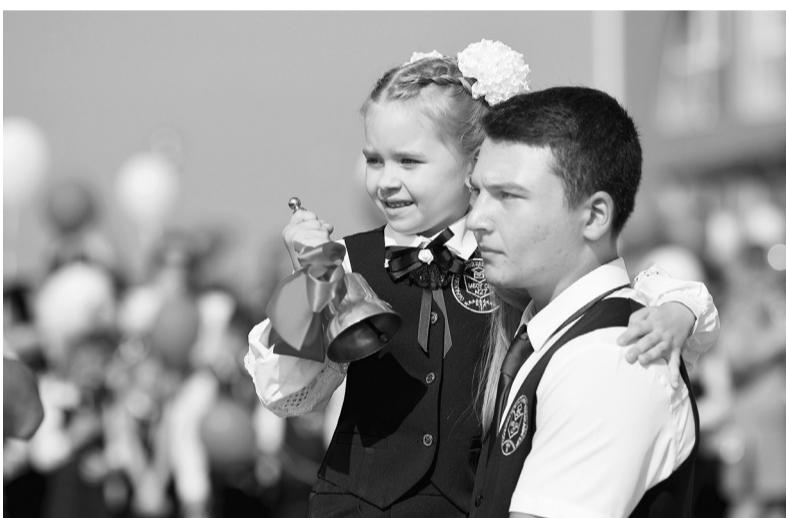
Лъэхъаным диштэү

(Кызыккөлдөр а 1-рэ нэклүбгөом ит).

Адыгэ Республика́м и Лы́шхъэ иунашьо́к! Еджап! Эм екльре гъо́гум ишы́н пэ́уагъэхъа́нэу сомэ миллион 45-рэ Республика́ бюджетым къыхахы́г. Охътэ къэкъим километрэ 1,25-рэ хъурэ гъо́гум юфш! Энышхо́хэр щы́-къуагъэх. Ащ асфальт тыральхъа́г, шапхъэу щы́хээм адиштэу зэтыра́гъэпсыхъа́г.

МэфэкI зэхахьэр

Мыщ къеклонлагъэхэм зэкэми
Къумпыыл Мурат шуфэс гу-
шылэхэр апигохыгъэх. Аш къы-
зарылагъэмкэе еджэллакъэм

икъызызәүхын республикамкің мәфәкъышху.

— Къералыгъо политикэмкэе еджапIэм шIэнныгъеу щагъотырэм мэхъанэшко ил. Непэ кIэллэеджаклохэм шIэнныгъе куухэр алækIэлтынхэм, зэрифэшшуашэу зыкъагъельэгъоном апае Урысыем юфыгью щызэшшуахырэр бэ. КIэллэеджаклохэр ары неущрэ мафэр зыIе илтыр. Урысыем и Президентэу Владимир Путиним еджэпIэ зэтэгъэпсыхагъэхэр шыгъэнэм мэхъанэшко зэрилэр къыхгъеэши. Къеб-ра разбрзэр нэужын республикэм илаще къыхигъеэшигъ. Охътэ кIэкIым аужыре шапхъэхэм адиштэрэ еджэпIэ зэтэгъэпсыхагъе къагъеуцун зэральэкыгъэм, шIэнныгъэм и Мафэ ехүүлээу кIэллэеджаклохэр аш чагъэхъажынхэ амал зэрагъотыгъэм мэхъанэшко зэрялэр Къумпыл Мурат къыгуагъ. «Адыгэ Республика изаслуженэ псэолъэши» зыфиорэр еджапIэр зышигъеу Дзэл Аскэр фигъэшьошаагъ.

Еджап!эр зышыгъэхэм зэ-
рафэрразэр нэүжким республикэм
ипащэ къыхигъещыгъ. Охътэ
къэкъым аужырэ шапхъэхэм
адиштэрэ еджэн!э зэтегъэпсы-
хъагъэ къагъеуцун зэралъэкъы-
л!эр

гъэм, шэныгъэм и Мафэ хөхүүлээ күлээджаклохэр аш чагаэхъажынхэ амал зэрэгтөйтгъэм мэхъянэшхо зэрэл Күмпүйл Мурат кыгууагь. «Адыгэ Республика» изаслуженнэ псэолъэш - зыфиорэр еджаплэр зышыгъэу Дзэл Аскэр фигъешьшошагь.

Адыгэ Республика и Къералыгъ Совет – Хасэм и Тхаматэу Владимир Нарожнэм, Урысыем гъэсэнгъэмкэ и Министерстве программэхэм ыкыл зэнэкъокхум язэхэнкэ и Гъэлорышланлэ и Департамент илацшэу Борис Лосиковым, гъэсаныгъамра шаныгъамра яо-

Адыгэ Республикэм и Лышъхээ иунашъокІэ еджапІэм екІурэ гъогум ишЫн пэІугъэхъанэу сомэ миллион 45-рэ республикэ бюджетым къыхахыгь. Охътэ кІэкІым километрэ 1,25-рэ хъурэ гъогум ІофшІэнышхохэр щыкІугъэх. Ащ асфальт тыральхъагъ, шапхъэу щыІэхэм адиштэу зэтырагъэпсыхъагъ.

фыгъохэм алтыпльэгъенымкіә федеральнә күлүкүм ипаще иупчіәжъыроу Артем Ботовым, Тәхъутымыкъое район администрацием ипащеу Шыхъәләхъо Азмет еджәптақыләм ипчъехэр кызызәузыыхырә кіләләеджаклохем ыкы ахэм янә-ятәхэм закы- фагъәзаг. Шуфәс гүшүләхэр къаралыагъәх, еджәплә зәтегъе- псыхъягъәм тапәкі гъехъәгъе- шүхәр щашынәу кіләләеджа- клохем афалыаг.

Нэүжкүм кіләеджактохем
къагъехъазырыгъе къэгъельгъо-
ным хъакіехэр рапъеплъигъех.
Апэрэ классым клоң кілә-
еджекто цыкlyхем усөхэр къа-
лыагъех. Ахэм ауж елжаніем

— пстэуми яуахътэ шыагъэ хэлъэу еджаплэм щагъэклон алъэкшит

ЕджапIэм ишын сомэ милион 460-рэ фэдиз пэүхягь. Сомэ милион 332,5-р федэральнэ бюджетым къытлупцыг. Аш нэмикIэу сомэ миллиони 135-м ехъу оборудованием икъэшэфын пэүагъэхьагь. Республике бюджетым къыхэхьгээр сомэ миллиони 133,6-рэ мажху.

Аужырэ шапхъэхэм адештэ

*Къатищэу зэттэт еджса-
н! Эр итеплъэк! Э дэхэ
дэд. Аш да! Юу ч зэтгээз-*

**псыхъагь. Псэуалъэм зы-
щеджээцтхэ кабинет
58-рэ, спортым зызын-
фагъэсэцт залэү 2, тре-
нажернэ зал хэтых.
Иофтхъабзэхэр зызыз-
хацэцтхэ зал (нэбгырэ
592-рэ чIэфэшт), нэбгы-
рэ 330-мэ амельдэхэгээ**

Шүхъафтынхэр

ШүхбафтЫнхэр

Республикэм ипащэ еджаплэр
къыкүхъээ апэрэ классым
члехэгтэ клэлэдажаклохэм гу-

— Аужсырэ шанхъэхэм
адишитэрэ еджсанІэм
инчъэхэр неп анерэү
кызызІушуухыгъэх, —
кІэлэеджакІохэм
зафигъэзагъ
КъумпЫл Мурат.

Лъэхъаным диштэу

(Икіеух).

— Шэныгъэ куухэр зэжъүгъэгъотынным шъупылъ, кілэегъаджэхэм лъытэнгъэ апэжъугъох, шъяянэ-шъяятэхэр жъугъэгъушох. Едженнымкіә къыштишъяхапшт ишукъафтынхэр къыштифэдгъэхъазырыгъэх. Ахэр ІэнпіІэгъу къыштифэхъущтых.

Мыщ фэдэ шуухъафтынхэр нэбгырэ 6100-мэ мыгъэ аратыгъ. Адыгэ Республикаем и Лышъхъэ игукъэкіә блэкігъэ ильесым къыштигъэжъагъэу «Подарок первокласснику» зыфиорэ Ioftxhabzэр рагъэжъэжъыгъ. Апэрэу еджаплэм ипчъэхэр зэйузыхырэ кілэцьыкъухэм къашъхэпшт пкыгъохэр мыщ щыгульоигъэх.

Шэныгъэ куухэр щагъотышт

Мыекъопэ къэралыгъо технологиска университетым икэлэе гъаджэхэм робототехникемкіә егъеджэнхэр еджаплэм щиззахащтых. Тапекіә кілэеджаклохэм проектхэр зыщаши ыкіи къыштигъэлъэгъожынхэ альекъыт тхыльеджаплери Къумпіл Мурат къырагъэльэгъуль. Кілэе гъаджэхэм якомпьютерхэр Интернеткіә зэрэзэхъигъэхэм ишугъагъекіә къэбарыр посыкіеу зэлекъагъажынхэ альекъыт.

Еджаплэр сид фэдерэ лъэнекъокіи зэтегъэпсихъагъ. Адыгим щиззаштэрэ сурэтышхэм яоифшагъэхэр дэлкъхэм апъяланьгъэх. Къумпіл Мурат анахъеу ынаэ зытыригъэстгъэм аацыш сэктатнгъэ зиіе сабыйхэри мыщ щеджэнхэ амал яленир.

Мыщ фэдэ шуухъафтынхэр нэбгырэ 6100-мэ мыгъэ аратыгъ. Адыгэ Республикаем и Лышъхъэ игукъэкіә блэкігъэ ильесым къыштигъэжъагъэу «Подарок первокласснику» зыфиорэ Ioftxhabzэр рагъэжъэжъыгъ. Апэрэу еджаплэм ипчъэхэр зэйузыхырэ кілэцьыкъухэм къашъхэпшт пкыгъохэр мыщ щыгульоигъэх.

Еджаплэр лъырифэгъу щылаклем тэгъэпсихъагъ, пандус, лифт, нэмикі хэушъхафыкыгъэ обогрудование икью щагъэфедагъ.

— Еджаплэм амалзу
Іекілъыр тинэрилъегъу

хъугъэ. Проектын игъэ-цикіән кіочІаишхо хэт-лъхагъ, аац къыхэкІеу мы учреждениер гъес-ныгъэм игупчэ шуухъа-

хъунэу тыщэгугъы, —
къылуагъ Къумпіл Му-
рат.

Гъонэжъыкъо Сэтэнай.
Сурэтхэр А. Гусевым тырихы-
пъех.

ЕджеплакІэм къекіужьыгъэх

Псышопэ районым хэхъэрэ псэуплэу Совет-Къуаджэ шэныгъэм и Мафэ ехъуллэу лъэхъаным диштэрэ еджеплэ зэтегъэпсихъагъэ къыштизэуахыгъ.

2017-рэ ильесым ижъонигъокіә мазэ еджеплэ унэу жын хъугъэр Iуахынэу зырахъажъэм, мыщ бэрэ Ioф щызышэгъэ кілэе гъаджэхэм Людмила Семенчинам ыкіи Бэушъэ Шамсэт анэпс афэмийубытэу гъыштыгъэх. Еджеплэжъери ямылжъэу, еджеплакли афамышшэу кілэееджаклохэр къэнэнхэм тэштихъэштгъэх.

Ильес темышээзэ еджеплэ зэтегъэпсихъагъэр аухыгъ ыкіи аш ипащэу Ольга Рудниченкэм къалэу Шъачэ имээрэу Анатолий Пахомовым еджаплэм

иункыбзэ къыритыгъ. Къэогъэн фае ильес шэненкъом къыклоу Псышопэ районымкіә мы чыплэм еджеплаклем зэрэшамыгъэпсигъэр.

Еджаплэр псынкіеу ашыгъэм, гүнэм нағъесэу, егугъухээ, дэгъу дэдэу агъэпсигъ. Мыщ кілэцьыкъу Iыгыпли хэт. Еджаплэр кілэееджакло 400-мэ атегъэпсихъагъэу щит. Кілэцьыкъу Iыгыплем сабий 60 щаигъыщ.

Щэу зэтет еджеплаклем гъесэнгъэ зэрэштизэргъэгъотыштим нэмикіеу, аркультурнэ-спортивнэ гупчэу микрорай-

Псэолъакіеу ашыгъэм еплтынхэу, арзыфагъэпсигъэхэм къафэгушонхэу гүнэгъу къуаджэхэм, къалэхэм къарыкхи Ионыгъом и 1-м цыфыбэ мыщ къеклонгъагъ.

Мэфэкі линейкэр къышэуихызэ Шъачэ имэрэу Анатолий Пахомовым къышэуихызэ.

онымкіә хъущт. Классхэр, кабинетхэр, шхаплэр, пщэрхъялпэр, спортивнэ ыкіи актовэ залхэр, тхыльеджеплэ дэгъу мыщ хэтих. Зэкъэри ишыкіеу псэуальэхэмкіә, мебелькіә зэтегъэпсихъагъэх.

Еджаплэм ипроект зышыгъэхэм сэкъатнгъэ зиіе кілэцьыкъухэм яамалхэр къыдальташгъэх, къычхъялпэм пандусхэр илх, курэжъюем ис сабийхэм апае лифтим Ioф ешэ. Мыгъэ мы еджаплэм иапэрэ классхэм сабий 40 арыс.

гъэхэм къафэгушуагъ, анахъеу ынаэ зытетыгъэхэр апэрэ классым къэклюгъэхэр арых. Ахэм закынтигъязи къарыуагъ еджаплэм ишэн-хабзэхэр лъягъэ-клохъу, еджэнэм гъэхэгъэ дэгъухэр щашынхэу.

Зэхахъэм Пахомовым къыштиуагъ кілэе гъэдже чаныгъэу Николай Куликомым ишлэж пхъэмбгъу мыщ щагъэпсигъиену.

Ныбэ Анзор.

Дунэе фестивалым фэгъэшьошэгъэ гуцыIэуж

«Ошадэр» Польшэм ЩышІэтыігъ

Бэдзэогъум и 25-м щегъэжьагъэу и 29-м нэс Польшэм, къалэу Белосток музыкэм, искусствэм ыкли фольклорым яа XI-рэ фестивалэу «Подляска октава культур» зыфиорэр щыкluагъ. Творческэ зэхэт купэу «Ошъадэм» хэхъэрэ ансамблэхэу «Синдикэр», «Ащэмэзыр» ыкли «Бэгъэуджыр» гъэхъагъэ хэльэу ашт хэлэжьагъэх.

Къэралыгъо 14-мэ къарыкылтъэ колектив 28-рэ Белосток игупчэ шъхьа!эу Ратушэ къырыкъуагъэх. Зэнэкъоукъу зыхэмъиль фестивалеу цыф лъэпкъ зэфшъхъафмэ якултурэ идэхагъэ, ибаигъэ къэгъэлтэгъоѓэныр арь зэхэцкюхэм пшъэрыль шъхьа!эу ялагъэр. «Ошьадэм» ихудожественнэ пащэу Едыдж Викторие ыкы ансамблэу «Ащэмэз» ипащэу Бастэ Асиет Дунэе артистическихэ советым иеѓэблэгъэ тхылькэ, иунашьюкэ ятлонэрэу мы фестивалым тиартистхэр ащаѓъэх. Информационнэ йэпилэгъу языгъэгъотыгъэр Къэралыгъо телерадиокомпаниеу «Адыгеир» арь.

«Лъэпкъ куль-турэр тІэтыгъэ»

Творческэ зэхэт күпэу «Ошь-дэм» ихудожественнэ пащэү **Едыдж Виктория**: «Зэкэмэ алэу къыхэггэшмын э шылонгъор АР-м и Лысьвиль Къумпыыл Мурат ынаэ къыттетэу, хызы-мэтшап|эу «Картонтарэм»

Къэралыгъо 14-мэ къарыкъыгъэ кол-
лектив 28-рэ Белосток игупчэ
шъхьаIэу Ратушэ къырыкъуагъэх. Зэнэ-
къоκъу зыхэмэйлъ фестивалэу цыф лъэпкъ
зэфэшьхъафмэ якультурэ идэхагъэ, ибаи-
гъэ къэгъэльэгъөгъэнэր ары зэхэщаклохэм
пшъэрыйлъ шъхьаIэу ялагъэр.

имылтку Іәпүләгту хәтәу «Ошьа-дәм» иартистхәр Польшәм ўыклиорә фестивалым хәләжын-хә зәральәктыгъэр ары. Фести-валыр гъе къес зәхащә, 2016-рә ильәсым аш апәрәу тыхәлә-жынәу хүбгъә. Мыгъе ятөнәрәу аш тырихъәкагъ. Лъәшүә сафә-раз Іәпүләгту къытфәхүүгъәхәм. Ахәм яхъатыркі лъәпкъ куль-турәр тәтыйгъә, идәхагъә, иба-игъә дунаим ўыззельядгъәшшагъ. Типшъәрлын иныгъә ыкін ар лъәпкъым зәрифшүүашәм тетәу дәңзәцкагъ!»

Километрэ 3000-р автобускІЭ

Алыгеймрэ Попышэмрэ азы-

гъэх. Урысыем ишъольтыритумэ, Адыгеймрэ Къалмыкъ Республика
ликэмрэ, ятвorchескэ купхэр ахэм ясатырэ хэууцагъэх.

Ратушэ пчэгур

Бәдзәогүм и 25-рә. Белосток игупчә шъхбаһәу Ратуша. Лъәпкъ шъуашәхәр аңыгъхәу, музыкальнә һәмә-псымәхәмкіә лъәпкъ мәкъамәхәр къырагъаһохәзә фестивалым хәләжъәнәу къе-клоңгъә 654-рә пчәгум къышызәрәуғынгъ. Чәзыу гъә-нәфагъә хәльәу творческә куп-хәр зәуж итхәу пчәгум къыра-гъакоштыгъәх. Зичәзыу къәсы-рәм ильәпкъ орәдхәр е мәкъамәхәр къыхадзәштыгъәх, музы-кальнә һәмә-псымәхәм къара-гъаһохәзә къафагъәнәфәгъә урам кыйхәм рыйкоштыгъәх. Урамым рыйкохәрәп ахәм һәгу афытеоштыгъәх, сурәт атырахы-штыгъәх. «Ошъадәм» ихудоже-ственә пащәу Едыдж Виктори-ерә лъәпкъ фольклорнә-этно-графический купеу «Ащәмәзым» ипащәу Басть Асиетрә тиар-тистхәр сатыр-сатырәу къызә-хагъауциауғъәх. Шәуджән Рустам пышынәр зәккәшү, чыпіләм зә-ритхәу тиартистхәм къашьом ыраты.

Едыйж Виктория: «Мыш фэдээ фестивальхэм мэхъянэшхо я! Лъэпкыбыэ нэүасэ зэфэхь. Тибыракь тычээтэу, тишъуашэ тщыгъэу, тикултурэ идэхагъэ, ибаигъэ ятэгъашэ. Ар зымыуасэ щылэп. Нэмык лъэпк культурэхэми щыгуузэ тафэхь. Арышь, зэкэ тшлгэшшэйон. Тигуап фестивалым тыкьы-зэрэклюштүгъэр ыкИ тызэрэхэлажьэрэр».

Бастэ Асiet: «Лъэпкъ зэфэшьхъафхэм якультурэхэр зыщызэlyukIэр фестивальхэр дахэх, шьушашэх. Аш фэдэ насыпти тиэу мы фестивалым ятлонэрэү тыхэлажькшь, ар тэркэл лъэгэлэ ин, уштыгэлэ хялэмэт. Тильэпкъ тирэллага тьгу зэлты тагуши!»

АЛЫГЭ ДЖЭГҮ

Ратушэм къырыкъогъэ творческэ купхэм «Ошъадэр» зэклэмэ анахъ лъэшү къахэштыгъ. Адыгэ лъэпкъ шуашэр пкъым ekloy, лъэгъупхъэхү тиартистхэр пстэуми къахэлдыкылыштыгъэх. Чэзыур къесы, лъэпкъ уцышьо биракъхэр, пчы-паюхэр тиартистхэм айгъых, лъыр къыигъажьюо адыгэ пщынэм къэшьо мэкъамэр къыхещы, пхъэкъычэ зэпеор дежьюу — джащ фэдэу Адыгеим итворческа кул урамым къырыкъуагъ.

скэ күп урамым къырыкыагь.
«Ошъадэм» Ратушэ пчэгум
джэгушхо къыщызэйихыгь. Гъо-
нажыкъо Муратэрэ Бырж Су-
андэрэ, Хъюкло Дамиррэ Бэ-
гъушъэ Ренатэрэ, Беданэкъо
Жынутрэ Цуужь Юлэрэ зэфэкю
дахэм пчэгуррагъэубытыгь.
Сурэттеххэм, урамымрыкло-
хэрэм ясатырхэр лужуу къехых
— Адыгеим къылгъэ купыр
пстэуми агу, екъуыгь!

(Изложи 6-ре наяву, ит)

«Ошадэр» Польшэм щышыгъ

(Икъеху).

Фестива- лым ипроект халамэтхэр

Фестивалыр окюофэ пчыхъе къес Белосток ичэгүү концертхэр щыкъоштыгъях. Творческэ купэу къеблэгъагъэхэм ясэнушыгъе къагъэлъагъоштыгъ, яльэпкъ фольклор цыфхэр нэуасэ фашыштыгъях.

Анахь проект гъештэгъонуэй фестивалым исценэ къыщаагъэльэгъуаъхэм ашыц Грузиим ыкъи Польшэм ятворческэ купхэр зэхахъэхи фольклорнэ композиции зэхэтэу къашыгъяар. Хуурцэ хуульфыгъэхэм ямэксэбэ лужу зэхэт поляк музыкантхэр дэжүүхээ концерт программэ псай халамэтэу зэхагъеуаъгъ — кавказ ыкъи европейскэ культурэхэр зэрээпхынх пльэкъи.

щтым ишысэтехыпэ шагью а проектор хуугъе.

Сценэм ыпашхъе фестивалым хэлэжжээр къэралытхоэм, шъольырхэм яльэпкъ биракхэр щыбыатштыгъях. Ахэм ясатыре адигэ биракыр хэтигъ.

Дунэе артистическая советым хэтэу Николай Сергиенкэм мыш нэуасэ тышыфхэгъу, Адыгейим къикыгъе творческэ зэхэт купэу «Ошадэм» осэ ин ашт кыфишыгъ: «Ошадэр» аперэу 2016-рэ ильэсийм мы фестивалым едгэблэгъэгъаъгъ. Ашыгъуми куп халамэтэу зэрэштым, сэнэхьатым хэшхык ку фыряеу артистхэр зэрэлажжэхэрэм тынаэ тетвидэгъагъ. Тигуал ятанэрэу тыкъызджэм къызэркъуаъгъэхэр. Урысыер ыкъи Адыгейим шуашашу къагъэлъагъо. «Исламыер», «Казачатэхэр» джащ фэдэу къэтшэгъагъах. Арышь, Адыгейим мы фестивалым ренэу дэгьюо къыщыгъэлъагъуаъгъ, дэгьюо щашлэ.

Адыгэ къуа- ер Польшэм щауплъэкъугъ

Творческэ куп пащхэм афыз эхаштэгъэгъе лъэтегъеуцо нэосэгъу зэхахъем АР-м ыльэныкъокэ Едыдж Викторие къыщыгъуаъгъ: «Адыгейим — кавказ къушхъэхэм, исп унхэм ыкъи адигэ къуаем яшьольыр. Фестивалым хэлажжэхэрэм ыкъи изэхэшаклохэм шуфэс ятэхы ыкъи тильэпкъ ишхыныгъо шхьа-иу адигэ къуаъ шьодгэеуплъекъумэ тшлойгъу».

Адигэ къое пытэ лъэпкъхуэунэ фирму «Матэ» къидигъэ-къихэрэр фестивалым изэхэшаклохэм Едыдж Викторие шуухафтын афишигъ, зэхахъем къеклонлагъэхэм «Синдикэм» икъешшаклоу Цуужж Юлие къое бзыгъэхэр арихыллэхэзэ аригъеуплъекъугъ. Дунэе артисти-

ческэ советым хэтэу Николай Сергиенкэм Адыгейим къикыгъэ куплым лъэпкъ культурэр къыгъэлэгъоным фэшл гъогуонэ чыжэ зэрээпичигъэр лыгъеу ыкъи гъехъэгъе инэу фильэгъу.

Фестивалым хэлажжээ «Ошадэм» концертищ къы-

тынэу фитыныгъе къыратыгъ. Ахэм афэгъэхыгъе къэбар игъэкъотыгъэр къыкъэлълыкъорэ къыдэкъыгъохэм ашыц къыщыттышт.

ТЭУ Замир.

Адыгэ Республиком изаслу-
женнэ журналист.

Кілэццыкъухэр агъэштуагъэх

Теүцожь районымкэе Пэнэжыкъое еджаплэм щымэфэкъышхуагъ. Ильэсикэе еджэгъур зыщырагъэжъэшт пчэдыжым чылэм дэссыр зэкэе мыш къеклонлэжыгъяа фэдагъ. Зэкэхэри нэгушлох, гъэктээрэкъагъэх. Анахь къахэшхэрэр кілэеджаклохэр, аперэ классым къиращэллагъэхэр арых.

Щагур дэхэ дэдэу ильэсикэе еджэгъум фызэтырагъэпсхыагъ. Еджаплэм укъызэреклонлэшт урамым асфальт тыралхъэгъак. Микрофоным мэксээм дахэу къылукъхэрэм йэгъо-блэгъур къызэпагъаджэ. Биракъ зэфшхъафхэр жыбъгъе макээм егъэшшашъяа. Ахэм, шъо зэмэллэужыгъохэр зиэ шар гъэпщыгъэхеми щагур къагъэлэракэ.

Апэ гупчэм къиращэх аперэ классым щеджэнхэу къиращэллагъэхэр. Ахэм гуущыэ фабэхэмкэе закынфегъязэ гуртыт еджаплэм идиректорэу Хъабэхэр Заремэ.

Непэ шэнэгъэм и Мафэ фэгъэхыгъе тизэлукэ хэлэжжэнхэу къытфэкъуаъгъах, — elo аш, — районым иадминистрацэе ишащэу Хъачмамыкъо Азэмэт, егъэджэн-пүнүгъээм иветеранхэу Хъот Ерстэмрэ Нэхэе Щамсэтэрэ, районым гъэсэнгъэмкэе и Гъэлорышланлэм илофышлэу Тхъаркъохъо Симэ, тиклэлэццыкъу йыгъылэу «Насылым» ишащэу Емтэль Римэ. Тимэфэлкэе зэкэми сышууфэгушло, посаунгыгъе пытэ шуудаан, тызшыгугъыхэрэ, тызфэгумэкихэрэ тиклэлэхэм тагъэгушлонуу сышууфэлъало.

Непэ 2018 – 2019-рэ ильэсикэе еджэгъум ехъулэу тиеджаплэм къеклонлэжыгъяа нэбгырэ 414-рэ. Ахэм ашыщэу я 11-м щеджэнхэу нэбгырэ 12,

я 9-рэм – 37-рэ. Ахэм яльэуж рыхлонхэу, аперэ классхэм ашеджэнхэу къытфыращэллагъэр кілэццыкъу 42-рэ. Ахэри клас-ситу мэхъух, езыгъэджэшхэри шъольэгъух, ашхъагъ итых – тиклэлэгъэджэ дэгъухэм ашыщхэу Гүлэтыж Нэллэрэ Пэнэшту Фатимэрэ.

Тиеджаплэм районымкэе анахыжхэм ашыц, иштихуу аригъялозэ къырэкъо. Ильэс зэкэлълыкъохэм мыш къычэлъыгъэ Адыгейим имызакъо, краим, Урысыем ашызэлъашэхъу цыфхэр. Ахэр шэнэгъэлэхъых, пэсэлэшых, юристых, врачых, кілээгъаджэх, колективышхом ящащэх. Марытирайон ишащэу Хъачмамыкъо Азэмэт мы еджаплэр ары къытфэхъяа. Арышь, тэгүгэе тиклэлэджаклохэм тиеджаплэм иштихъоу алерэх хэгъэхъонуу, ахэм яльагъо рыхлонхэу. Непэтиаплэр урок зыфэгъэхыгъэштэр Урысыер ары. Ильэсикэе еджэгъу мафэ Алахым тытэргэхъах. Тэ шэнэгъэ куухэр тиклэлэджаклохэм ядгэгъотынм лэнэнкъо пэсэумкын тыфэхъязыр. Тыззедэйжээм, тфэмыйкочын щылэл.

Аш ылж Хъачмамыкъо Азэмэт гуущыэр зыратым, пстэуми аперэ еджаплэр ильэсикэе еджэгъум дэгьюо зэрэфтырагъэпсхыагъа. Министрэ, районым ишащэ, шэнэгъэлэхъышо, врач, юрист бэлахх хуущхэри шьоры, дэгьюо еджэхэрэр ары къызхэкъишхэр.

— Тапэкли тиклэлэхэр дэгьюо еджэхэрэр ары къызхэкъишхэр.

хъэу Къумпыл Мурат а юфыр инэпплэгъу ригъэкъирэп, къытфыращэллагъэр шэнэгъэ куухэр зэжкугъэжъо-тынхэу, шъяунэ-шъяутэхэр жуутгэгүүшонхэу. Сыфай ашт даклоу адигэгъэ-цифыгъе дахэ зешуухануу, зэкошнагъэр жуутгээ-птийтэнэу, лъэпкын идахэ яжгуяа-гүүшонуу, ашт ишыф пэртихэм ясатыре шъухэуцонуу.

Джащ фэдэу шэнэгъэм и Мафэлкэе къафэгүүшуаъгъах егъэджэн-пүнүгъээм иветерануу Хъот Ерстэм, гъэсэнгъэмкэе Гъэлорышланлэм илофышлэу Тхъаркъохъо Симэ, тиклэццыкъу

иыгъылэу иклэлэплюу Лыхуурэе Фатимэ.

Нэүжым Адыгэ Республиком и Лыхуурэу Къумпыл Мурат къафисыгъэ шуухафтынхэр аперэ классым щеджэнхэу кілэлэццыкъу 42-мэ, зэкэхэри йэгү афытеохээз, аратыжыгъэх. Етланя я 11-рэ классым щеджэнхээрэ Жаклэмымкъо Азэмэтэрэ Ций Ерстэмрэ кілэеджакло ышэжжье цыкъуитлюу атамэхэм одыджыныр къытфырашыау, ильэсикэе еджэгъур еджаплэм щырагъэжъэжыгъигъ.

НЭХЭЕ Рэмэзан.

Культурэмрэ зэкъошныгъэм игъогухэмрэ

ІэнатІэр зэшхэм агощыгъ

Астрахань идраматическа театрэ испектаклэу «Князь Владимир. Наследники» зыфиорэр Мыекуапэ къышагъэльэгъуагъ. Адыгэ Республикаемрэ Астрахань хэкумрэ язэпхыныгъэхэр гъэптигъэнхэм зэхахъэр фэгъехыгъ.

Къэгъэльэгъонир Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо филармоние щыкъуагъ. Зэхахъэр разгъэжэным ыпеклэ пресс-зэулукъэм къышыгушыгъаагъэх Астрахань театрэ ипащэу Татьяна Бондаревар, театрэ ирежиссерэу Алексей Матвеевыр.

Культурэмрэ искуствэмрэ іэпъиэгъу афхэхъуагъэним фэгъэхъигъэ зэнэкъою Урысыем щыкъуагъаагъэх театрэ чанэу зэрэхэлжъаагъэм, хэгъэгум и Президент игрант къизэрэфа-гъэшьошагъэм, искуствэм лъепкъхэр зэрээфишхэрэм Астрахань итеатрэ ипащхэр къатегущыгъаагъэх.

Режиссерэу, драматургэу, Урысыем искуствэмрэ изаслужене юфышшоу Станислав Таюшевым ипесэ техигъэ къэгъэльэгъонир тарихъим фэгъэхъыгъ. ІэнатІэмрэ унагъом ишэн-хабзхэрмрэ гукэ уахещэ, зэгъэшнхэр угъэшых.

Щыгъенигъэм къыпкъырэхъ

Лъэхъаным диштэрэ драматуригием зегъэушомбгъуагъэним

Нэпльэгъукъло

Астрахань драматическа театрэ иартист ціэрылохэм рольхэр къашых. Урысые Фе-

дерацием изаслужене артистэу Владимир Дениним, артистхэу Александр Иштуниым, Екатерина Спирина, Игорь Вакулиным, Юлия Даютовам, Сергей Андреевым, нэмийкхэм ярольхэр гъэшэгъонеу къызэшахъах.

Унагъом щыщхэр зэгурьонхэм фэшл сыда анахъеу унаэ зытебгъэтэн фээр? Пачыхъэр ашт егъэгумэхъ. Артистын ынэгу уклапльэ зыхъукъэ, ролым куоу хэхъан зэрильхэгъэр къыхэши. Нэпсир къыригъэхъирэп шхъае, ыгу илтыр къытотэныр къехъильхэхъ. Къэгъэльэгъоним гупшысэу хэлъым уфишнэхъ артистим къыдэхъу-гъэу тэлтытэ.

Ролыр зэрэггэшэгъоним изакъоп артистыр спектаклэм къихэдгъэшынэу тызыкъыфээр. Бзыльфыгъэм ыгу къызэрэте-орэр сидэүщтэу зэхэпхышта? Зэшхэр Іэнэтэ иним зэрэлты-

хъухэрэр дэгъоу къызыгурьорэ бзыльфыгъэр шэн-зеклокъэ тэрэзхэр зэрэбгъэфедэштхэ шыкъикхэм альхъу. Пшашшэм гъохэр зэхэшакъохэм афэрэзэх.

ЕМТЫЛЬ Нурбый.

Сурэтхэр къэгъэльэгъоним къышытхыгъэх.

Зэдэгушыгъэхъэр адашыгъ

Ильэсыкъэ еджэгъум ипэгъокъэу Къэралыгъо автоинспекцием и Гъэлорышланэ илофышшэхэм пэшшорыгъэш юфтхъабзэхъу «Лъэсрыкъу», «Клэлэцыкъу Тысып!» зыфилохэрэр зэхашагъэх.

Гъогу-патруль къулыкъум илофышшэхэр гъэсэнгъэ учреждениехэм, лъэрсыкъохэр нахыбэу зыщызекъохэрэ чыпхэхэм ашыгъэхэу водительхэр къагъэуцхээ, сабыйхэр машинэмкъэ къиращэкъынхэмкъэ кэлэцыкъу тысыпхэхэр ыкки ахэр зэралхыхэрэ пкыгъохэр шлоки имыгъу зэрэгбэгэдэнхэ фаемкъэ зэдэгушыгъэхъэр адашыгъ. Аш даклоу водительхэу гъогурыкъоним ишапхъэхэр зыукохэрэр къыхагъэых, агъэпшынэх.

Полицием иподполковникэу ПАТЫКЬО Ичрам.

